

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-rz 16/2019-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ranka Marijana kao predsjednika vijeća, te Ileana Vinja, Melite Božičević-Grbić, Perice Rosandića i Miroslava Šovanja kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Maje Ivanović Stilinović kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog B. K., zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 91/92., 39/92., 31/93., 108/95. i 28/96., dalje: OKZRH), odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 22. siječnja 2019. broj K-Rz-2/2014., u sjednici održanoj 22. kolovoza 2019.,

presudio je:

Odbija se žalba državnog odvjetnika kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Zagrebu, na temelju članka 453. točke 3. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13. i 152/14., dalje: ZKP/08.) optuženi B. K., kojem je suđeno u odsutnosti, oslobođen je optužbe da bi počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavka 1. OKZRH.

Na temelju članka 149. ZKP/08. određeno je da troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 1. do točke 5. ZKP/08. te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret proračunskih sredstava.

Protiv navedene presude žalbu je podnio državni odvjetnik, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda „preinači u smislu žalbenih navoda odnosno ... ukine“.

Na žalbu državnog odvjetnika nije odgovoreno.

Spis je u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08. dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba državnog odvjetnika nije osnovana.

Suprotno žalbenim tvrdnjama državnog odvjetnika, prvostupanjski je sud pravilno ocijenio sve provedene dokaze te je nakon njihove valjane analize, u kojoj je dao obrazložene razloge ocjene svih dokaza, svakog pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima, izveo ispravni zaključak da nije dokazano da bi optuženi B. K. počinio kazneno djelo stavljeno mu na teret.

Pokušavajući dovesti u sumnju navedeni zaključak prvostupanjskog suda, državni odvjetnik ističe da je iskaz svjedoka D. K. trebalo cijeliti vjerodostojnim, jer on u bitnom potvrđuje da je upravo optuženik ubio žrtvu I. Č. Pri tome napominje da, iako je ovaj svjedok u tri navrata različito iskazivao, on je svaki put opisao kako je žrtvu I. Č. iz prostorije u kojoj je bio zatočen izvela grupa ljudi u sastavu optuženog B. K., V. R., S. R. te svjedoka osobno, te da su ga svi odveli na obalu rijeke U., a da je počinitelj tog djela upravo B. K., pri čemu je žrtva ubijena jednim hicem iz automatske puške. Razlike u iskazu tog svjedoka državni odvjetnik nalazi u činjenici protoka vremena, ali i okolnosti da je ovaj svjedok pokušavao umanjiti svoje sudjelovanje u inkriminiranom događaju. Ujedno, državni odvjetnik upire i na to da je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio iskaze svjedoka J. J. i I. R., smatrajući da oni ne isključuju vjerodostojnost iskaza svjedoka D. K.

Naime, svjedok D. K. je prilikom prvog ispitivanja u istrazi, 24. studenog 2011. opisao da se inkriminiranog dana nalazio na straži kada su mu optuženi B. K., S. R. i V. R. uz prijetnju oružjem naredili da izvede iz zadruga žrtvu I. Č. gdje je bio zatočen. Naveo je da su svi nakon toga krenuli prema rijeci U. te da je optuženik uperio oružje prema žrtvi, rekao „Sada ćeš platiti za sve”, zapucao u I. Č., ovaj je pao na nasip, a optuženik ga je odvuкао i bacio u rijeku U. Osim toga, naveo je i da je žrtva ubijena jednim metkom. Tom prilikom se svjedok D. K. nalazio udaljen svega desetak koraka od optuženika. Poslije mu je optuženik prijetio da šuti jer će i njega ubiti.

Međutim, nakon što je ponovno ispitan u istrazi, 18. rujna 2012., svjedok D. K. je iskazao da ne zna tko je izveo žrtvu I. Č. iz zadruga, a da su se u grupi nalazili on, optuženik, V. R. i S. R., pa su svi krenuli prema rijeci U., nakon čega je izbila svađa. Svjedok D. K. se odlučio vratiti natrag prema zadruzi, pa kad se nalazio na udaljenosti od 20 do 40 metara, čuo je da S. R. i V. R. govore optuženiku „Nemoj, nemoj”, a potom je čuo i pucanj. Opisao je da ne zna tko je tijelo bacio u rijeku U. i da nije vidio događaj, jer je bio mrak, ali da su svi poslije pričali da je pucao optuženik.

Konačno, na raspravi održanoj 18. siječnja 2019., ovaj svjedok je naveo da je inkriminiranog dana došao k njemu V. R. i prijetio mu oružjem da mora poći s njima prema rijeci U., a potom su svi iz zadruga izveli žrtvu I. Č., misleći pri tome i na optuženika i S. R. Sada je opisao kako je žrtvi netko rekao da je slobodan, da može ići, a čuo je da V. R. i S. R. govore optuženiku „Nemoj, nemoj”, nakon čega je netko pucao. Svjedok je naveo da je po tome zaključio da je pucao optuženik. Nakon što je svjedoku predloženo da je prvi put u istrazi iskazao da je on izveo I. Č. iz zadruga, rekao je da to nije točno jer on nije imao ključeve. Kada mu je predložen u cijelosti prvi iskaz dan u istrazi, svjedok je rekao da se dogodilo kako

je tada iskazao, a kada mu je predložen drugi iskaz dan u istrazi, naveo je da ostaje kod svog iskaza u dijelu kada je rekao da je čuo da su V. i S. R. govorili optuženiku „Nemoj, nemoj”.

S pravom je prvostupanjski sud ovakav iskaz svjedoka D. K. ocijenio nevjerodostojnim i konfuznim, osobito kada se ima na umu da se iz takvog iskaza ne može sa sigurnošću utvrditi je li ovaj svjedok osobno vidio inkriminirani događaj ili je o tome događaju naknadno čuo iz priča ili je pak samo zaključio tko bi bio mogući počinitelj kaznenog djela. Takav iskaz svjedoka, koji opisujući inkriminirani događaj iznosi konfuzne i nedosljedne opise tog događaja (pitanje tko je izveo žrtvu iz zadruga, je li taj svjedok išao dobrovoljno s optuženikom, S. R. i V. R. prema rijeci U. ili je bio prisiljen, pitanje je li događaj vidio neposredno sa udaljenosti svega deset koraka ili nije bio osobno prisutan, već je o mogućem počinitelju čuo iz naknadnih priča ili je li ustvari sam zaključio tko je mogući počinitelj), u izostanku drugih personalnih i materijalnih dokaza koji bi potvrdili takav iskaz te sa sigurnošću upućivali na optuženika kao počinitelja kaznenog djela, ne može biti čvrsti temelj za osuđujuću presudu.

Zbog toga je pravilno prvostupanjski sud prihvatio iskaze svjedoka J. J. i I. R., koji su logični, životni i uvjerljivi, a pritom ni na koji način nisu doveli optuženika u vezu s počinjenjem terećenog mu kaznenog djela, ocijenivši ih vjerodostojnima.

Tako je svjedok J. J., hrvatski vojnik koji je bio zatočen sa žrtvom I. Č. u zadrugi, opisao da ne zna tko ga je izveo iz zadruga, ali da je čuo jauke pa je zaključio da su ga tukli srpski vojnici. Ne zna koji su to bili vojnici. Međutim, sjeća se optuženog B. K., ali on nikada nije tukao niti zlostavljao zatvorenike, već im je znao pomoći, pa im je tako davao tople jakne i deke. Ovaj svjedok je naveo da mu nije poznato je li svjedok D. K. bio pripadnik srpske vojske i da ga se uopće ne sjeća da bi bio tamo u inkriminirano vrijeme. Svjedok I. R., koji je bio pripadnik Teritorijalne obrane zajedno s optuženikom, iskazao je da nema nikakvih saznanja o stradanju I. Č. Međutim, on je iskazao da svjedok D. K. nije bio u inkriminirano vrijeme pripadnik srpske vojske i da je mobiliziran tek 1993. ili poslije.

Uz sve izloženo, svakako treba napomenuti da je pribavljen i spis Općinskog suda u Hrvatskoj Kostajnici broj R1-64/95. iz kojeg proizlazi da je rješenjem tog suda I. Č. proglašen umrlim s danom ..., a da su za utvrđenje činjenice smrti ispitani kao svjedoci J. J. i R. O. Oni su tada iskazivali da je u noći kada je I. Č. ubijen, on izveden iz zadruga od strane srpskih vojnika, pri čemu su naveli njihova imena, ali niti jedan od njih nije bio optuženik.

Stoga je zaključak i ovog drugostupanjskog suda da je sud prvog stupnja sve odlučne činjenice pravilno utvrdio i potom osnovano zaključio da nije dokazano da bi optuženi B. K. počinio navedeno kazneno djelo te da ga treba osloboditi od optužbe.

Budući da ispitivanjem prvostupanjske presude nisu nađene ni povrede zakona na koje ovaj drugostupanjski sud, na temelju odredbe članka 476. stavka 1. ZKP/08. pazi po službenoj dužnosti, to je na temelju članka 482. ZKP/08. odlučeno kao u izreci.

Zagreb, 22. kolovoza 2019.

Zapisničarka:
Maja Ivanović Stilinović, v.r.

Predsjednik vijeća:
Ranko Marijan, v.r.

